СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ
ИНСТИТУТ ПО АГРАРНА ИКОНОМИКА
Вх.№ 105 08 2019
НРКР-02-33

СТАНОВИЩЕ

от д-р Дарина Русчева Тодорова, професор в Институт за икономически изследвания при Българската академия на науките

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "Доктор" в професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма "Икономика и управление (по отрасли) в Института по аграрна икономика към Селскостопанска академия.

Основание за изготвяне на становището: член на Научно жури, съгласно Заповед № РД-05-112/10.06.2019 г. на Председателя на Селскостопанската академия и взето решение на първото заседание на Научното жури.

Автор на дисертационния труд: ***Антон Кирилов Митов***, докторант в самостоятелна форма на обучение в Института по аграрна икономика.

Тема на дисертационния труд: "***Еко-управлението в земеделските стопанства***".

Научни консултанти: ***проф. д-р Красимира Кънева***
проф. д-р Храбрин Башев

1. Информация за докторанта

Докторантът Антон Кирилов Митов притежава ОКС "Бакалавър", специалност "Аграрна икономика", УНСС, (2003-2007 г.) и ОКС "Магистър", специалност "Аграрен бизнес", УНСС, (2007-2008 г.). Той завършва и специалност "Управление на проекти", УНСС, (2003-2007 г.). От 2011 г. е асистент в Института по аграрна икономика към Селскостопанска академия.

Антон Митов владее английски и руски език и има добри компютърни умения.

В Автобиографията на докторанта са представени 11 публикации за периода 2011-2019 г., които са в колективни книги и в сп. "Икономика и управление на селското стопанство".

2. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд е в обем от 267 страници, включително: 33 таблици, 45 графики, 17 фигури, 10 схеми и 1 приложение. Той е структуриран така: увод, четири глави, заключение, приноси на научния труд, списък на използваната литература и списък на схемите, графиките, таблиците, фигурите и съдържание на приложението. Списъкът на използваната литература включва 313 източника, от които 44 на кирилица, 249 - на латиница и 20 - електронни източници. Той е изчерпателен, с богато съдържание и показва много доброто запознаване на докторанта с разнообразните източници по проблематиката, изследвана в дисертационния труд.

Темата на дисертационния труд е изключително актуална. В подкрепа на това твърдение са следните аргументи: а) обосноваване на сложния характер на взаимовръзката между земеделие и околна среда; б) акцентиране върху възможностите за по-тясна интеграция на екологичните аспекти и устойчивото развитие на земеделието; в) извеждане на агро-екологичните мерки като приоритет през програмния период 2014-2020 г.; г) откроряване на ролята на земеделските производители в управлението на природните ресурси и опазването на околната среда.

Целта на дисертационния труд е на основата на оценка на еко-управлението в земеделските стопанства да се предложат решения за ограничаване на негативното влияние на земеделските практики върху околната среда. За нейното реализиране са изведени 4 *задачи*, свързани с изучаване на основни теоретични постановки на еко-управлрението, разработване на методически инструментариум, оценяване на системата на еко-управление и въздействието й върху околната среда и обосноваване на насоки за усъвършенстване на еко-управлението в земеделските стопанства. Структурата на дисертационния труд е логически построена и тясно обвързана със заглавието, с целта и с поставените задачи. *Обектът* на изследване са земеделските стопанства в България, а *предметът* - практиките за еко-управление в земеделските стопанства и влиянието им върху околната среда. *Изследователската теза* е, че прилагането на подходящи практити в еко-управлението на земеделските стопанства допринася за намаляване на негативното въздействие и замърсяването на почвата, водата и въздуха от земеделското производство. За доказването й са формулирани четири *изследователски хипотези*. В дисертационния труд са използвани различни методи на изследване и разнообразни източници на информация.

3. Основни резултати от изследването

Основните резултати от изследването са: идентифициране на земеделски практики, които създават риск и оказват натиск върху околната среда, както и такива, които не я застрашават или оказват незначително негативно влияние; потвърждаване на тезата на дисертационния труд и на формулираните четири работни хипотези; умело адаптиране на DEA модела за целта на дисертационния труд; извеждане и обосноваване на препоръки - в институционален аспект (за подобряване на ефективността на еко-управлението и административния капацитет на институциите), препоръки за подобряване на индикаторите за институционален отговор съгласно DPSIR рамката и конкретни препоръки за подобряване на земеделските практики, насочени към опазване на околната среда.

4. Научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд

Основните научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд се свеждат до:

1) Резултатите в дисертационния труд обогатяват и надграждат познанията в областта на еко-управлението в земеделските стопанства на България.

2) От методическа гледна точка: приложен е интердисциплинарен подход при изследване на еко-управлението; разработен е оригинален подход за оптимизиране на екологичната ефективност на земеделските стопанства; предложен е подход за ранкиране на агроекологичните индикатори.

3) С практико-приложна насоченост са: екологичната ефективност може да се използва като критерий при оценка на проекти, екологични политики и мерки; подходът за анализ на агроекологичните индикатори позволява да се оценява влиянието на земеделските практики върху околната среда; моделът за ранкиране на еко-рисковете и подобряване на еко-практиките в земеделските стопанства може да се използва при очертаване на приоритетите за бъдещи еко-политики и др.

5. Публикации по дисертационния труд

Докторантът Антон Митов представя 7 публикации, свързани с темата на дисертационния труд, една е самостоятелна, а останалите са в съавторство. Публикациите са в сп. "Икономика и управление на селското стопанство", в колективна монография "Оценка на устойчивостта на българското селско стопанство", издание на Института по аграрна икономика и в сборници с

доклади от международни научни форуми "Аграрната икономика в подкрепа на земеделието", "Промени и перспективи в селските райони и в селското стопанство в България, Полша и други страни от ЕС" и др.

6. Оценка на Автореферата

Авторефератът е в обем от 35 страници и отразява съдържанието, резултатите и приносите на докторанта.

7. Препоръки и критични бележки

На докторанта препоръчвам със същата упоритост и последователност да продължи своите научни дирения и да надгражда познания в областта на развитието и управлението на земеделските стопанства в България.

8. Обща оценка на дисертационния труд и заключение

Дисертационният труд е комплексно изследване, основано на много добра теоретична основа, богат фактологичен и емпиричен материал, систематизиран, обработен и прецизно представен в таблици, графики, фигури и схеми. От изложението в него се вижда, че докторантът се проявява като изследовател, който умее да представя коректно получените резултати, да обобщава, да формулира изводи и да обосновава конструктивни предложения. Стилът е ясен, а изложението е логично и стегнато.

В заключение, общата ми оценка е, че дисертационният труд е разработен на високо качествено равнище, в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, поради което с пълна убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват за присъждане на ОНС "Доктор" по научната специалност "Икономика и управление (по отрасли)" на Антон Кирилов Митов.

София, 03.08.2019 г.

/проф. д-р Дарина Русчева/